

**ÇARŞI VE MAHALLE BEKÇİLERİNİN VAZİFELERİ
İLE İLGİLİ OLARAK RİAYET ETMELERİ GEREKEN
HUSUSLARI GÖSTERİR YÖNETMELİK**

Madde 1 - Çarşı ve mahalle bekçilerinin vazifeleri sırasında uymak zorunda oldukları hususlar bu Yönetmelikte belirtilmiştir.

Madde 2 - Bu Yönetmelikte geçen (Bekçi) deyimini (Bekçi ve Bekçi Adayı), (Amir) deyimini (Amir ve mafevk - üst) deyimini ifade eder.

Madde 3 - Karakol amirleri bölgeleri içindeki emniyet ve asayiş yönünden önemli mahal ve noktaları dikkatle göz önünde bulunduracak çarşı ve mahalle bekçilerinin vazife bölgelerini, açık ve kesin sınırlar göstermek suretiyle bir kroki üzerinde tespit ederler.

Bu kroki ile krokiyi açıklayan rapor bir teklif yazısına bağlanarak mesleki amirlik kanalı ile mahalli mülkiye amirliğine gönderilir. Krokilerde gösterilen bekçi vazife bölgeleri bu makamların onayı ile kesinleşir.

Madde 4 - Karakol amirleri kesinleşen krokilerde sınırları gösterilen vazife bölgelerinde çalışacak bekçilerin ad ve soyadlarını bir yazı ile krokiyi onaylayan makama bildirmeye mecburdurlar.

Krokide tespit edilen bölgelerin sınırlarının değiştirilmesi veya bir bekçinin vazife bölgesinin değiştirilmesi gerektiğinde 3 üncü maddenin 2 nci fıkrasına göre işlem yapılır. Mahalli mülkiye amirleri bu yetkilerini mesleki amire devredebilirler.

Madde 5 - Bekçiler, vazife görecekleri bölgenin tespitinde mümkün olduğu nispette evlerinin bulunduğu mahalden başka bir bölgede çalıştırılır.

Madde 6 - Bekçiler kıyafet ve teçhizatları tam olarak, vazifeye başlama saatinden yarım saat evvel bağlı oldukları karakolda bulunmaya mecburdurlar.

Madde 7 - Bekçiler vazifeye çıkmadan önce karakol amiri bulunmadığı takdirde vekili tarafından kontrolden geçirilerek mevsime göre kıyafetleriyle silah ve teçhizatının Yönetmelik hükümlerine uygunluğuna ve vazifeye hazır olup olmadıklarına dikkat edilir. Kendilerine vazifeleriyle ilgili günlük emirler verildikten sonra, karakol nöbetçisi tarafından, "Vazifeye çıktığı görüldü" kaydı yazılmış olan kontrol defteri dağıtılır.

Olağanüstü hal ve şartlar dışında 1 inci fıkrada belirtilen usule uyulmaksızın bekçiler vazifeye çıkarılamazlar.

Karakol amirleri bu hususu yerine getirmekle görevlidirler.

Madde 8 - Bekçiler görev saatleri içinde kendilerine ayrılmış bölge içinde fasilasız surette dolaşmaya mecburdurlar.

Madde 9 - Bekçiler zabıta hizmet ve görevleri dışında her ne suretle olursa olsun çalıştırılmazlar.

Madde 10 - Vazife ile ilgili bir zorunluluk olmadıkça bölgeden ayrılmak yasaktır. Bu takdirde dahi mümkün olduğu nispette karakola bilgi verilmesi gerekir. Aksi halde yapılan kontrolde bölgelerinde bulunamayan bekçiler vazifelerini terk etmiş sayılırlar.

Madde 11 - Vazife esnasında geçilecek yollar belirli olmamalı, yürüyüş ağır adımlarla yapılmalı, dönemeçlerde köşe başlarında durularak etraf gözetilip incelenmelidir. Yürüyüşlerde ani dönüşler yapılarak gözetlenip gözetlenmediği veya izlenip izlenmediği kontrol edilmelidir.

Madde 12 - Tabancalar kılıflarında bulunur. Yalnız tehlikeli anlarda ele alınabilir.

Madde 13 - Yardım istemek zorunda kaldıkları veya süratle diğer zabıta kuvvetlerinin veya itfaiye kurtarma, sıhhi imdat gibi yardımcı ekiplerin el koymasını gerektiren hal ve olaylardan en seri araçlarla bağlı oldukları karakollara ve mümkün olduğu takdirde karakollarla birlikte yardıma bulunacak teşekküllere haber verirler. Bu haber verme, telefon, düdük ve diğer emin vasıtalarla yapılacağı gibi zorunluluk halinde havaya atış etmek suretiyle de yapılabilir. Bu kabil bir haber verme veya imdat isteme halinde işiten veya haber alan diğer bölge bekçileri yetişmek zorundadır.

Düdük işaretleri şunlardır:

A) Tek düdük yoklama içindir. İşiten bekçi yerini belli etmek için tek düdük çalmak suretiyle karşılık verir;

B) Birbirlerini izleyen iki düdük çağırma işaretidir. İşiten bekçi aynı şekilde karşılık vermekle beraber derhal çağrılan yere gider;

C) Birbiri arkasından ve sürekli bir şekilde çalınan düdük sesleri imdat isteğine işaretir. İşiten bekçiler derhal yardıma koşmakla beraber, "Geliyorum" anlamına kesik ve kısa aralıklı üç düdük sesiyle karşılık verirler.

Madde 14 - Bekçiler, özel dikkat ve çalışma gerektiren zaruri hal ve şartlar dışında, vazifeleri sırasında rastladıkları mülkiye amiri, polis amir ve memurları ve jandarma subayları, astsubayları ve uzman çavuşları ile kendisinden kademi bekçilere saygılı bir vaziyette selam verirler.

Bölgelerini ve kendilerini teftişe çıkan amire rastladıklarında veya bunlar tarafından düdük veya başka vasıtalarla çağrıldıklarında süratle yanlarına giderler ve o ana kadar gördükleri, duydukları veya el koydukları işler hakkında bilgi verirler.

Bekçiler kontrol defterlerini vazifeleri sırasında daima yanlarında bulundurmaya ve yetkili amirlerin istemeleri halinde vermeye mecburdurlar.

Madde 15 - Bölge sınırlarında karşılaşılan bekçiler birbirlerine işe ait bilgilerini aktarırlar ve lüzumsuz bir konuşma ve gecikmede bulunmaksızın bölgelerinde dolaşmaya devam ederler.

Madde 16 - Bekçiler bölgeleri içinde dolaşım şüpheli şahısları takip eder ve hüviyetlerini araştırırlar.

Şüpheli ve diğer şahısların suç teşkil eden bir fiilini gördüklerinde yakalayıp karakola teslim ederler.

Madde 17 - Bölgesi içindeki sokaklarda yanmayan lamlara göçmüş lağımlara, geçidi tehlikeye düşürecek yapı ve yol yapımı ve ışıklandırmaya yıkılmaya yüz tutmuş binalara açılarak ışık konulmadan bırakılmış çukurluk veya yığınlarla rastladıklarında mümkün olduğu kadar tedbire başvurmaya beraber, durumu karakol amirine bildirirler.

Madde 18 - Patlamış su veya havagazı boruları veya kopmuş elektrik, telefon, telgraf telleri veya devrilmeye yüz tutmuş direklerini gördüklerinde gerekli onamanın yapılması için durumu ilgililere duyururlar ve yapılmasına kadar ammenin selametini sağlamak bakımından acele tedbirleri alırlar.

Madde 19 - Halkın toplu olarak bulunduğu yerlerde veya seyirci alan yerlerin dağılım saatlerinde kalabalık arasında şüpheli kişilerin hareketlerini kontrol ederek düzeni sağlarlar.

Madde 20 - Gazete, ilan ve reklam dağıtıcıların hareket tarzlarını izler, asılmak, dağıtılmak veya serpilme suretiyle yapılan ilan ve reklamları inceler ve bunların belli yerlerde başka yerler asılmalarına konulmalarına engel olurlar.

Madde 21 - Merdiven, kazma, kürek ve benzerleri gibi suç işlemeye yarayacak aletlerin açıkta bırakılmaması ve açıkta bulunması zaruri olan eşyanın kaybolmaması için gerekli tedbirleri alırlar.

Madde 22 - Suç sayılmayacak ve fakat kendini idare edemeyecek derecede sarhoş olanların bir tehlikeye uğramalarına veya herhangi bir suç işlemelerine mani olmak üzere tedbir alırlar ve gerekli yardımda bulunurlar.

Madde 23 - Haklarında tevkif ve yakalama müzakeresi çıkarılmış kimseleri gördükleri takdirde yakalar ve karakola teslim ederler.

Madde 24 - Bölgeleri içinde terkedilmiş veya kaybedilmiş çocuklara rastladıklarında gerekli işlem yapılması ve tedbir alınması üzere karakola getirerek teslim ederler.

Madde 25 - Bekçiler, Kanunun 3 üncü maddesinde sayılan ve Genel Kolluk Kuvvetlerinin derhal müdahalesine imkan bulunmayan acele ve zaruri hallerde Genel Kolluk görevlerini yaparlar.

Madde 26 - Bekçiler, vazife bölgeleri dahilindeki mahalle, caddeler ve sokaklar, meydan, park, bahçe, mesire yeri gibi yerleri; Devlet büyüklerinin, mülki askeri erkan gibi tanınmış zevatın oturdukları evleri; doktor, ebe, eczacı, hastabakıcı, veteriner gibi ammenin sağlığı ile ilgili meslek sahiplerinin oturdukları yerleri, hastahane, dispanser, eczane kinyahane ve hayvan bakım yuvalarını, elektrik, havagazı muhabere ve diğer aydınlatma ve ısıtma vasıtalarının fabrika, santral ve sair teşkilat ve tesislerinin bulunduğu mahalleri; su yolları, çeşmeleri, depoları ve yangın muslukları; devlet müesseselerini, umuma mahsus istirahat ve eğlence yerlerini ve emniyet ve asayiş bakımından önemli mahal ve noktaları tanıtmaya, öğrenmeye ve gerektiğinde bu bilgileriyle yardım etmeye mecburdurlar.

Bekçiler yukarıdaki fıkrada belirtilen hususları gösteren birer rehber verirler.

Madde 27 - Bir amirin verdiği emir yapılırken daha büyük bir amirden evvelki emre aykırı ikinci bir emir alınacak olursa ikinci emri verene evvelki emir bildirilir. Eğer daha büyük amir kendi emrinin yapılmasında ısrar ederse bu emir yapılır ve birinci amire bilgi verilir.

Madde 28 - Vazifeleri sona eren bekçilerin karakola gelerek vazifeleri süresine ait görgü ve bilgilerini bildirmeden ayrılmaları yasaktır.

Karakola gelen bekçiler, kontrol defterlerine karakol nöbetçisi tarafından, dönüşlerine dair kayıt düşürüldükten sonra defterlerini karakolda bırakarak vazifeden ayrılırlar.

Madde 29 - Bekçiler vazifeleri sırasında gayet ciddi davranacaklardır. Halk ile laubali bir şekilde konuşmak, ciddiyeti bozucu tavır göstermek ve hareket etmek yasaktır.

Madde 30 - Bekçiler kıyafetlerine dikkat etmeye mecburdurlar. Düşük ve kirli kıyafette bulunamazlar. Elbise ve teçhizatlarını uygun şekilde giymeleri ve taşımaları şarttır.

Madde 31 - Bekçilerin toplu olarak müracaatları veya şikayetleri yasaktır. Müracaat veya şikayetlerini ayrı ayrı ve söz veya yazı ile en yakın amirlerinden başlayarak silsile yoluyla yapabilirler. En yakın amirden şikayet olunacaksa müracaat bir derece üstündeki amire yapılır.

Müracaat veya şikayetin saygılı bir tarzda ve ifade ile yapılması şarttır.

Maddde 32 - Müracaat ve şikayetler mutlaka inceleme konusu yapılır ve bir karara bağlanır.

Sonuç ilgili beğçiye bildirilir.

Maddde 33 - Amirin yüzüne karşı kendisinden şikayet etmek veya başka yerlerde amiri şikayet edeceğini söylemek suretiyle işi dedikoduya çevirmek yasaktır.

Aykın hareket edenler hakkında disiplin kovuşturması yapılır.

Maddde 34 - Hafta iznine çıkacak beğçilerin tabancaları yanlarında kalır. Diğer uzun mezuniyetlerde ve hastalık gibi ayrılmalarda tabancaları karakol amiri tarafından teslim alınır.

Maddde 35 - Bu Yönetmelikte yazılı emirlere aykır hareket edenler veya zorunluluklara uymayanlar hakkında fiil daha ağır bir ceza ile karşılanmıyorsa Emniyet Teşkilatı Mensuplarına Verilecek İnzibati Cezalara Dair Tüzük'ün 2 inci maddesinin 2 inci bendi hükmü uygulanır.

Maddde 36 - Hilafı usulen ispat edilmedikçe veya fiilen maddeten yapılması veya ihmale mümkün görülmedikçe soruşturma ile tevsiki imkanı bulunmayan disiplin kusur ve kabahatlerinden dolayı amirin bizzat görgüsüne dayanarak verdiği rapora göre işlem yapılır.

Maddde 37 - 772 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanununun 19 uncu maddesi gereğince düzenlenen bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Maddde 38 - Bu Yönetmeliği İçişleri Bakanı yürütür.